

LÄHENEKÖ PANKKI-IHANTEEMME TOTEUTUMISTAAN?

Viime vuosina on teosofien keskuudessa täällä Suomessa pohdittu oman pankkilaitoksen perustamismahdollisuuksia. Onpa asiasta ollut useita kirjoituksia Tietäjänkin palstoilla. Asia onkin jo edistynyt niin pitkälle, että sellainen pankkilaitos onkin päätetty perustaa. Kantarahastoon on jo lahjotettu 1,500 markkaa. Kun kuitenkin viime vuosikokouksessa pidettiin välttämättömänä, että mainittu rahasto olisi vähintään 5,000 markan suuruinen, ennenkuin pankin liike voitaisiin alkaa, niin päätettiin samalla, että lopullisiin pankin perustamistoimenpiteisiin ryhdytään vasta sitten, kun yritys saa teosofien keskuudessa niin suuren kannatuksen, että kantarahasto on lahjotusten kautta noussut ainakin edellämäinittuun määrään.

Tämä, teosofien aloitteesta perustettava pankki on ajateltu siinä suhteessa poikkeavaksi nykyään tomivista pankeista, että kun niiden toiminta perustuu pääasiallisesti *oikeuden* lakiin, niin tämän meidän pankkimme pitäisi toiminnassaan koettaa myös niin paljo kuin suinkin noudattaa *uhrautumista*, *rakkauden* ja *auttamisen* lakia.

Pankkilaitokset, huolimatta siitä, että ne nykyisessä yhteiskunnassa usein aiheuttavat paljon hätää ja kurjuutta, noudattavat kuitenkin kaikessa muodollisesti oikeutta. Ne ovat nykyisen yhteiskunnan suurimpia oikeudellisia saavutuksia. Liike-elämä tuskin millään muulla alalla on niin oikeudenmukainen kuin juuri pankki-elämässä. Mutta koska liike-elämä yleensä sisältää paljo mätää, — petokset, väärennykset ja kavalluksethan ovat siinä aivan jokapäiväisiä ilmiöitä, niin joutuvat nämä oikeudellisetkin laitokset, kuten pankit, välillisesti sangen usein palvelemaan vääryyttä ja monella muotoa edistämään sitä.

Kun nyt kuitenkin yleensä pidetään velvollisuutena *oikeuden* lain vaatimusten noudattamista, mutta *me olemme sen lisäksi hyväksyneet velvollisuudeksemme yleisen veljeyden ytimen perustamisen*, niin on meidän velvollisuutemme nyt jo sovelluttaa aatteitamme käytäntöön, tuoda ihanteemme maan päälle jokapäiväiseen elämään.

Mitenkä tämä ihanteemme m. m. on toteutettavissa? Juuri semmoisen pankin välityksellä, jota me unelmoimme. Sillä tämä teosofinen pankkimme palvelisi ennen kaikkea teosofista liikettämme eikä liikemaailmaa yleensä. Se tekisi rahan halvemmaksi, kun rahaa teosofisiin tarkoituksiin tarvittaisiin. Samalla se antaisi tilaisuuden uhrautumiseen niille tallettajille, jotka pitäisivät rahansa pankissa joko korottomasti tai pientä korkoa nauttien. Ja moni yksityinen siunaisi varmaan sitä pankkia, joka häntä ahdingossa auttaisi lainaamalla hänelle rahoja verrattain alhaista korkoa vastaan.

Ylläoleva riittänee, kaiken sen lisäksi mitä asiasta aikaisemmin on puhuttu ja kirjoitettu, todistamaan miten tärkeä, välttämätön ja tuiki tarpeellinen todellakin on

teosofisen pankkilaitoksen perustaminen. Senvuoksi ja jotta tuo pankki, jonka sääntöehdotus on jo valmiiksi suunniteltu, voisi mahdollisimman pian alkaa toimintansa, kehotamme täten me allekirjottaneet viime vuosikokouksessa valitun „pankkikomitean“ jäsenet jokaisen Tietäjän lukijan, joka siihen vain on tilaisuudessa, merkitsemään kahdenkymmenen viiden markan osuuksia perustettavaan pankkiin. Merkitsemislista on allekirjottaneen ylisiht. Pekka Ervastin luona ja voi merkitseminen tapahtua kirjeellisestikin.

A. A. Saarnio.

Unto Nevalainen.

Pekka Ervast.

(Tietäjä 1915 Syyskuu N:o 9, s. 352-353)